

**Матеріали та методи дослідження.** Для досягнення поставленої мети було опрацьовано анкети працівників аптек м. Івано-Франківська. Методи дослідження – системний, статистичний, аналізу, порівняння, узагальнення.

**Результати дослідження.** Існує дві обґрунтовані стратегії зниження АГ – зміна способу життя та прийом лікарських засобів (ЛЗ). Зміна способу життя дозволяє знизити АГ і, в деяких випадках, серцево-судинний ризик. Однак більшості пацієнтам показане медикаментозне лікування, що спирається на покази, доведені у чисельних багатоцентрових дослідженнях.

Проблеми фармацевтичного забезпечення хворих на АГ є на сьогодні досить актуальними. Тому, для дослідження частоти та характеру звернень населення стосовно лікування АГ до аптек м. Івано-Франківська нами було проведено анкетування 25 працівників першого столу 10 аптечних закладів м. Івано-Франківська: ТзОВ «Іва-фарм» (3 аптеки), ТзОВ «Zima», ПП «Фармацевтична компанія «Здорова родина» (3 аптеки), ТзОВ «Подорожник Станіслав», ТзОВ «Аксіс Плюс», ТзОВ «Адоніс». Результати показали, що респондентами стали кваліфіковані фахівці (завідувачі аптек, провізори першої та вищої категорій, фармацевти). Основна частина опитаних (64 %) мала стаж роботи від 5 до 10 років. Респонденти вказали, що до них часто звертаються люди з діагнозом «Артеріальна гіпертензія» (84 %), і є позитивна тенденція до зростання кількості хворих, які звертаються спершу до лікаря, і далі отримують за рецептом необхідний ЛЗ.

30 % аптек вказали, що заключили Договір про відшкодування витрат, понесених у зв'язку з відпуском ЛЗ, вартість яких повністю чи частково відшкодовується, що є вкрай негативним, адже хворі не мають фізичного доступу до ЛЗ. Серед основних причин відмови від участі у програмі, респонденти назвали відсутність вільних обігових коштів на закупівлю таких ЛЗ, додаткове навантаження на працівників аптеки, пов'язане з реєстрацією та обліком рецептів, а також низький рівень торгової націнки (15 %) на ЛЗ, що включені у Реєстр ЛЗ та додаткова плата за обслуговування електронного рецепта у системі E-Health.

**Висновки.** Проведене опитування кваліфікованих фахівців аптек м. Івано-Франківськ щодо особливостей відпуску ЛЗ для лікування АГ показало низьку участь аптек в Урядовій програмі «Доступні ліки». Тому, доцільним було б збільшення торгової націнки та забезпечення аптечних закладів безкоштовним програмним забезпеченням для обліку, реєстрації рецептів у E-Health, що збільшить учасників УП «Доступні ліки».

**Цурикова О. В., Панфилова А. Л.**

*Национальный фармацевтический университет*

**Анализ проблем и перспектив развития современного рынка противоопухолевых препаратов**

[zurikova2008@gmail.com](mailto:zurikova2008@gmail.com)

Онкопатологии являются одной из основных причин смерти в мире и представляют собой огромное бремя для пациентов, государственного и общественного бюджетов, выделяемых на систему здравоохранения и фармацевтическое обеспечение населения. Проблема повышения эффективности лечения больных онкопатологиями является актуальной для многих стран мира, в т. ч. и для Украины. Поэтому целью наших исследований стала систематизация данных, освещающих основные проблемы и перспективы развития мирового фармацевтического рынка (ФР) противоопухолевых препаратов (ПОП). Объект исследований – доклад «Global Oncology Trends 2018: Innovation, Expansion and Disruption», который был предоставлен компанией «IQVIA Institute for Human Data Science».

Результаты систематизации данных специальной литературы позволили утверждать следующее. ПОП являются наиболее активно развивающейся группой ЛС на современном

ФР, а стоимость их потребления составляет львиную долю мировых расходов на фармацевтическое обслуживание населения в мире. По оценкам аналитических агентств, объем мировых расходов на лечение онкопатологий, включая поддерживающую и паллиативную терапию по итогам 2017 г. достиг 133 млрд дол. США, а через 5 лет, к 2022 г. будет составлять, приблизительно 180–200 млрд дол. США. На данный момент сфера онкологии остается одной из наиболее перспективных для ФР. Этому способствует и высокая стоимость новых ЛП, и наличие неудовлетворенных потребностей (большие возможности для эффективного использования R&D-технологий). Так, много внимания в настоящее время уделяется разработке «кандидатов» в ПОП, используемых при лечении редких форм злокачественных патологий. Новые препараты, которые выходят на мировой ФР, способны предложить пациентам значительно большие клинично-экономические выгоды с точки зрения эффективности лечения. Активно развиваются также персонафицированная медицина и иммуноонкология, использование биомаркеров в лечении и диагностике онкопатологий. Ежегодно одобрение регуляторных органов получают новые инновационные ЛП, которые зачастую утверждаются по ускоренной процедуре регистрации и получают качественно новый статус в фармакотерапии рака, а именно положение средств так называемой «прорывной» терапии. При этом есть определенные проблемы, о которых невозможно умолчать, когда вопрос касается анализа перспектив и проблем развития мирового ФР ПОП. Как известно, инновационные препараты в первую очередь выводятся на развитые ФР, таких стран как США, EU5, Япония. В то же время на других сегментах мирового ФР такие препараты могут появиться спустя многие годы, что значительно снижает физическую доступность ПОП для населения развивающихся стран. За последние 5 лет на мировом ФР появилось 63 новых наименований препаратов, предназначенных для лечения 24 различных форм злокачественных патологий. Уставлено, что наибольшее количество наименований ПОП было одобрено соответствующими государственными регуляторными органами для лечения лимфомы, лейкоза и рака легкого. Это такие ПОП, как абемациклиб (рак молочной железы), акалабрутиниб (лимфома клеток зоны мантии), бригабиниб (немелкоклеточный рак легкого), энаседениб и мидостаурин (острый миелоидный лейкоз), нератиниб (HER2-положительный рак молочной железы), рибоциклиб (рак молочной железы). Как отмечают специалисты, прогностические биомаркеры составляют основу для персонафицированного подхода к фармакотерапии онкопатологий. С их помощью происходит четкая идентификация пациентов, которые с большей вероятностью получают более эффективную помощь.

В заключении следует отметить, что рынок ПОП является важной составляющей мировой системы фармацевтического обеспечения населения. Уровень развития указанного сегмента рынка зависит от множества факторов, среди которых повышение роли государства, как регулятора отношений между субъектами рыночных отношений должен рассматриваться, на наш взгляд, как приоритетный и доминирующий.

**Чухрай І.Л., Нехай О.С.**

*Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького*

**Динаміка асортименту лікарських засобів, що вміщують лактулозу, як активний фармацевтичний інгредієнт, у Державному формулярі лікарських засобів першого - одинадцятого випусків**

*iryana\_chukhray@ukr.net, lenanehai97@gmail.com*

**Вступ.** Для підтримки власної мікрофлори людині необхідно вживати достатню кількість пребіотиків – речовин, які здатні здійснювати позитивний фізіологічний вплив на організм людини, селективно стимулюючи необхідний ріст або активність мікрофлори кишківника. В цю групу входять препарати, що відносяться до різних